

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr. 25/2016 van 27 juli 2016

Betreft: machtigingsaanvraag van de "Unité de Recherche d'Epidémiologie et Analyse de Risques appliquées aux sciences vétérinaires de l'Université de Liège" van de Universiteit Luik om vanwege het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen een lijst te verkrijgen van de rundveehouders in het raam van een enquête naar de toepassing van de bioveiligheidsmaatregelen in de rundveebedrijven (AF-MA-2016-063)

Het Sectoraal Comité voor de Federale Overheid (hierna het "Comité");

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna: "WVP"), inzonderheid de artikelen 31.bis en 36.bis;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de aanvraag van de " Unité de Recherche d'Epidémiologie et Analyse de Risques appliquées aux sciences vétérinaires" van de Universiteit Luik, ontvangen op 31 mei 2016;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Fedict op 1 juli 2016;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 27 juli 2016, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. De "Unité de Recherche d'Epidémiologie et Analyse de Risques appliquées aux sciences vétérinaires de l'Université de Liège" van de Universiteit Luik (UREAR-ULg) (hierna "de aanvrager") wenst vanwege het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (hierna het "FAVV") een lijst te bekomen van de rundveehouders om een enquête uit te voeren naar de toepassing van de bioveiligheidsmaatregelen in de rundveebedrijven. De aanvrager is belast met het uitvoeren van een face-to-face enquête bij 120 rundveehouders verspreid over heel België, waaronder 50 vleesproducenten, 50 melkboerderijen en 20 kwekers van slachtkalveren, in het raam van een project gefinancierd door het contractueel onderzoek van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu (BOBIOSEC) en uitgevoerd door de aanvrager, de Universiteit Gent, Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ), l'Association Régionale de Santé et d'Identification Animale (ARSIA) en het Instituut voor Landbouw-en Visserijonderzoek (ILVO).

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

2. Krachtens artikel 36 bis van de WVP, vereist *"elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)"*.
3. De gegevens zullen bij een Federale dienst, met name bij het FAVV, worden opgevraagd. De gevraagde gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat de gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen (met name veehouders), waardoor zij toch als "persoonsgegevens" kunnen gekwalificeerd worden. Voor zover dit het geval is vergt de geplande mededeling, ingevolge artikel 36 *bis*, WVP, effectief een machtiging van het Comité.

B. TEN GRONDE

1. FINALITEITSBEGINSEL

4. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, kunnen persoonsgegevens slechts ingezameld worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

5. De aanvrager wenst vanwege het FAVV een lijst te bekomen van de rundveehouders om een enquête uit te voeren naar de toepassing van de bioveiligheidsmaatregelen in de rundveebedrijven in het raam van het onderzoeksproject BOBIOSEC. Hij rekent op de medewerking van rundveehouders om een face-to-face enquête uit te voeren en, overwegende dat een zeker aantal onder hen wellicht niet zal willen deelnemen, vraagt hij een lijst met contactgegevens, omvattende:
 - 150 vleesveehouders die tussen 20 en 600 runderen houden;
 - 150 melkveehouders die tussen 20 en 600 runderen houden;
 - 60 kalverhouders die tussen 50 en 1000 kalveren houden.
6. Deze lijst zal toelaten over te gaan tot de noodzakelijke steekproeftrekking en enkel de geselecteerde veehouders zullen gecontacteerd worden teneinde hen te informeren over het project BOBIOSEC, om hun deelname te bevestigen en toelating te vragen voor een bezoek. De gegevens die ingezameld worden tijdens de bezoeken ter plaatse zullen vervolgens anoniem verwerkt worden teneinde de vertrouwelijkheid ervan te vrijwaren en de Privacywet na te leven.
7. Dit doeleinde beantwoordt aan de voormelde vereisten van de WVP. Het Comité herinnert eraan dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen verwerkt worden.
8. De mededeling van de contactgegevens van de rundveehouders door het FAVV vormt eveneens een verdere verwerking. De gegevens werden oorspronkelijk ingezameld door het FAVV op basis van de Verordening 1760/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juli 2000 *tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen en inzake de etikettering van rundvlees en rundvleesproducten* en van het Koninklijk besluit van 23 maart 2011 *tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen*.
9. Wat het oorspronkelijk doeleinde ook was van de gegevensverwerking die het FAVV verrichtte, de verdere verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden door de aanvrager wordt niet beschouwd als onverenigbaar met de bepalingen van hoofdstuk II van het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 houdende uitvoering van de WVP (hierna "het koninklijk besluit van 13 februari 2001"), als deze worden nageleefd.
10. Een face-to-face enquête impliceert een latere verwerking voor onderzoek en is slechts mogelijk aan de hand van persoonsgegevens met een directe identificatie.

11. De betrokkenen moeten in principe niet alleen geïnformeerd worden over de geplande verwerking maar eveneens hun uitdrukkelijke voorafgaande toestemming verlenen voor de verwerking van hun gegevens voor onderzoeksdoeleinden. De onderzoekers kunnen van deze verplichting vrijgesteld worden indien men in de aanvullende aangifte bij de Commissie met succes argumenteert dat dit niet kan of onevenredig veel moeite kost (zie artikelen 20, 2° en 21 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001). In dit geval is het verstrekken van de contactgegevens door het FAVV aan de aanvrager één van de verrichtingen van de geplande, verdere verwerkingen die van nature het voorwerp niet kan uitmaken van een voorafgaande toestemming van de betrokkenen, tenzij het FAVV aan de betrokken personen de toestemming hiervoor heeft gevraagd op het ogenblik van hun inschrijving, wat natuurlijk niet het geval is. Het is overigens moeilijk om deze verwerkingen in te dekken met een toestemming omdat het FAVV niet op voorhand kan weten voor welke soorten onderzoeken zij verzocht zullen worden om hun gegevens te laten raadplegen.
12. Eens de contactgegevens in het bezit zijn van de aanvrager, zal deze contact kunnen opnemen met de veehouders om hen te vragen of ze willen deelnemen aan het onderzoek en zal hij zijn informatieplicht kunnen vervullen zoals bepaald in artikel 18 van het KB van 13 februari 2001 (mededeling aan de betrokkenen van de identiteit van de verantwoordelijke voor de verwerking, de categorieën verwerkte gegevens, de nadere omschrijving van de wetenschappelijke doeleinden van de verwerking, de ontvangers, het bestaan van een recht op toegang en rechtzetting en het bestaan van de verplichting om voor de niet-gecodeerde verwerking de voorafgaande toestemming te verkrijgen van de betrokkene).
13. Het Comité stelt vast dat de mededeling door het FAVV van de contactgegevens van de veehouders slechts zal onthullen dat zij veehouder zijn evenals de manier waarop contact met hen kan worden opgenomen. Het gaat niet om gevoelige gegevens en de hoedanigheid van veehouder is meestal een informatie waarover de betrokkene zelf reclame maakt. Het Comité benadrukt dat de aanvrager onmiddellijk de gegevens moet vernietigen van de veehouders die niet aan de enquête willen deelnemen. Ook de contactgegevens van diegenen die niet reageerden op de brief en desgevallend op de herinneringsbrieven met de vraag om deelname en beperkt tot drie, moeten ook onmiddellijk vernietigd worden.
14. Gelet op het voorgaande, is het Comité van oordeel dat de geplande verwerking niet onverenigbaar is met de oorspronkelijke doeleinden (artikel 4, §1, 2° van de WVP), op voorwaarde dat de aanvrager zich houdt aan de procedure zoals bedoeld in artikel 21 van het KB van 13 februari 2001 (aangifte van een verdere verwerking en aanbeveling van de Commissie).

15. De door de aanvrager beoogde gegevensverwerkingen zijn overigens ook toelaatbaar, gelet op artikel 5, a) van de WVP aangezien zij de instemming vergen van de betrokkene.

2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

2.1. De gevraagde gegevens

16. Artikel 4, §1, 3° van de WVP bepaalt dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen en waarvoor zij verder worden verwerkt.
17. Om elk van de in de lijst opgenomen veehouders te kunnen contacteren en hen te vragen om deel te nemen aan het project BOBIOSEC, vraagt de aanvrager de volgende gegevens:
 - de naam;
 - het adres;
 - het telefoonnummer;
 - het e-mailadres;
 - het e-mailadres van de bedrijfsdierenarts;
 - het telefoonnummer van de bedrijfsdierenarts;
 - het aantal dieren in het bedrijf;
 - het soort veeteelt/ras (vlees, melk, gemengd, vetweiderij,...).
18. Deze gegevens zijn afkomstig uit het Belgisch systeem voor geïnformatiseerd beheer van de identificatie, de registratie en het toezicht op dieren (runderen, schapen, geiten, herten, pluimvee) SANITEL, beheerd door het FAVV.
19. De aanvrager legt uit dat de gegevens naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres noodzakelijk zijn om de in het raam van de enquête uitgelote veehouders te contacteren. Het e-mailadres zal eveneens toelaten om eventueel documenten over het project mee te delen teneinde hen hierover beter te informeren. De gegevens betreffende de bedrijfsdierenarts zijn eveneens noodzakelijk voor de aanvrager om deze te kunnen contacteren en hem te informeren over het lopende onderzoek teneinde een goede verstandhouding en communicatie met hem te behouden. De gegevens betreffende het aantal dieren in het bedrijf en het soort veeteelt/ras worden gebruikt als opnamecriteria voor het onderzoek.
20. Teneinde de veehouders correct te informeren over het BOBIOSEC project en hen te laten nadenken over hun eventuele deelname, zullen zij in een eerste fase telefonisch door de

aanvrager worden gecontacteerd voor een korte voorstelling van het project, gevolgd door een e-mail met alle informatie.

21. De bij de veehouders in het raam van het onderzoek ingezamelde gegevens zullen door de aanvrager enkel gebruikt worden voor het BOBIOSEC project en dit op volledig geanonimiseerde wijze. Op het einde van het BOBIOSEC project worden alle persoonsgegevens gewist.
22. Het Comité vraagt de aanvrager om zich te schikken naar de bepalingen van het vademecum van de wetenschapper¹, uitgevaardigd door de Commissie, en bijgevolg zich ertoe te verbinden zijn pogingen tot het verkrijgen van een toestemming voor deelname aan de enquête te beperken tot drie, en de gegevens van de veehouders die niet aan de enquête willen deelnemen te vernietigen. De gegevens van diegenen die niet hebben gereageerd moeten ook vernietigd worden.
23. Het Comité neemt daar akte van en meent dat die gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn zoals bedoeld in artikel 4, §1, 3° van de WVP.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

24. Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt (artikel 4, §1, 5° van de WVP).
25. De aanvrager wenst de van het FAVV verkregen gegevens gedurende 3 jaar te bewaren, wat overeenstemt met de duur van het BOBIOSEC project. Op het einde van het onderzoek zullen alle persoonsgegevens gewist worden en zullen de bij de deelnemende landbouwers ingezamelde gegevens anoniem worden verwerkt.
26. Het Comité onderstreept eveneens dat de gegevens van veehouders die geweigerd hebben om deel te nemen aan de enquête, onmiddellijk moeten worden vernietigd.
27. Als deze modaliteiten in acht worden genomen, is het Comité van mening dat de aangegeven bewaartermijn gepast is, uitgaande van artikel 4, §1, 5° van de voormelde WVP. Middels de toestemming van iedere betrokken veehouder, mogen hun contactgegevens worden bewaard door de aanvrager voor het verzenden van de onderzoeksresultaten die hen rechtstreeks aanbelangen.

¹https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/vademecum-voor-de-onderzoeker_0.pdf

2.3. Frequentie van de toegang en de duur van machtiging

28. De aanvrager verklaart dat de gegevens slechts een maal zullen gebruikt worden om over te gaan tot de steekproeftrekking en om de geselecteerde veehouders en hun eventuele vervangers te contacteren.
29. Het Comité is van oordeel dat de eenmalige toegang tot de gegevens van het FAVV door de aanvrager gepast is en dus in overeenstemming met het vereiste van artikel 4, §1, 3° van de WVP.
30. Deze machtiging is beperkt tot de duur van de enquête van de aanvrager, met name 3 maanden.

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

31. De gevraagde gegevens zullen door de aanvrager intern gebruikt worden, met name door de directeur (professor) van de aanvrager en een onderzoekattaché van de aanvrager, en dat er bijgevolg geen enkele mededeling aan derden zal plaatsvinden.
32. Het Comité ziet in het licht van artikel 4, §1, 3° WVP geen bezwaren tegen het feit dat bovengenoemde personen volgens de omschreven modaliteiten toegang hebben tot onderhavige persoonsgegevens. Het benadrukt evenwel dat de noodzakelijke organisatorische en/of technische maatregelen moeten worden genomen zodat de toegang in de praktijk daadwerkelijk beperkt blijft tot deze personen.

2.5. Rapportage

33. Overeenkomstig artikel 23 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001, mogen de resultaten van de verwerkingen voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden in principe niet bekend worden gemaakt in vorm die het mogelijk maakt dat de betrokkene geïdentificeerd worden. Het Comité dringt erop aan dat de aanvrager dit principe eerbiedigt.

3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

34. De WVP heeft een belangrijke grondslag die stelt dat geen enkel persoonsgegeven mag verwerkt worden zonder dat de betrokkene daarover is ingelicht (artikel 9 van de WVP).

35. Wat het verkrijgen van de toestemming betreft dient de aanvrager zich te schikken naar de voorschriften van artikel 18 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001 en naar het vademecum van de wetenschapper, uitgevaardigd door de Commissie.
36. De aanvrager preciseert dat de veehouders in een eerste fase individueel telefonisch gecontacteerd worden om hen kort over het project te informeren en hen voor te stellen om aan het onderzoek deel te nemen. Er zal hen worden uitgelegd hoe zij werden geselecteerd en hoe hun gegevens werden verkregen. Vervolgens zal hen een informatieschrijven over het BOBIOSEC project via e-mail worden toegestuurd. Het schrijven zal onder andere de anonimisering van de gegevens uiteenzetten die zal plaatsvinden in het raam van de analyse, de publicatie en de communicatie van de resultaten van het project.
37. Het Comité dringt er op aan om zowel bij het eerste contact met de veehouders als in de brieven aan de bedrijfsdierenartsen, duidelijk te vermelden dat hun gegevens bij het FAVV werden verkregen.
38. Het Comité vraagt eveneens van het FAVV dat zij op hun niveau transparantiemaatregelen treffen ten aanzien van de betrokkenen en hen via hun website uitleg verschaffen over deze doorgifte van persoonsgegevens.

4. BEVEILIGING

4.1 Op niveau van de aanvrager

39. Uit de verstrekte documenten blijkt dat de aanvrager beschikt over een veiligheidsconsulent en over een algemeen beveiligingsbeleid. Het Comité neemt hiervan akte.

4.2. Op het niveau van het FAVV

40. Uit de verstrekte documenten blijkt dat het FAVV beschikt over een veiligheidsconsulent en over een algemeen beveiligingsbeleid. Het Comité neemt hiervan akte.

OM DEZE REDENEN,

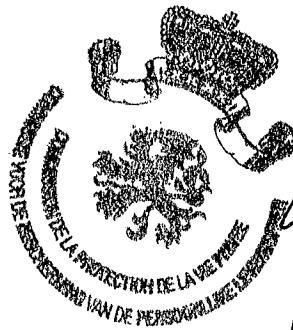
het Comité

1° machtigt de mededeling van de bovenvermelde persoonsgegevens die bij het FAVV worden bewaard, voor de verwezenlijking van het doeleinde als omschreven onder punt B.1. en dit onder de voorwaarden vastgesteld in deze beraadslaging;

2° beslist dat het zich het recht voorbehoudt om, in voorkomend geval op geregelde tijdstippen, de effectieve en duurzame toepassing te controleren van technische en organisatorische maatregelen die conform de stand van de techniek zijn en van aard om de risico's adequaat te dekken. In dit verband gebiedt het Comité de aanvrager iedere relevante wijziging in de beveiliging van de gemachtigde verwerkingen aan het Comité mee te delen.

De Wnd. Administrateur,

An Machtens *i.o.*

De Voorzitter,

Stefan Verschuere

